

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره ترتیب چاپ ۸۱۵

شماره چاپ سابقه

شماره دفتر ثبت ۳۲۰

دوره ششم - سال دوم

۱۳۸۰ - ۱۳۸۱

تاریخ چاپ ۱۳۸۰/۶/۵

طرح

طرح الحاق یک تبصره به ماده (۹۴۸) قانون مدنی

مصوب ۱۳۰۷

قضائی و حقوقی

کمیسیونهای ارجاعی

فرهنگی

اداره کل قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

محاسبه اجرت برای کار خانگی زنان و رسمیت یافتن آن در قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۲۱ (تبصره ۶) در مجلس شورای اسلامی و سپس در مجمع تشخیص مصلحت نظام که موجب تأمین آتیه زنان و دریافت بخشی از حقوق مادی آنان - حین طلاق - گردید، ما را بر آن داشت تا به منظور پاسخ به زنانی که سالیان متمادی با زحمت فراوان و انجام کارهای متنوع و مختلف - و با صرف جوانی و آسایش خود - موجب قوام و دوام خانواده، همسر و فرزندان شدند و با هدف احترام به شخصیت زنان و حفظ جایگاه ارزشی آنان و پیشگیری از نابسامانی این عزیزان، درخواست کنیم تا حق قانونی اجرت با استناد به مواد (۲۶۵)، (۳۰۱)، (۳۰۲) و (۳۳۶) قانون مدنی که ماهیتاً ناشی از حیات و کار است و نه ممانعت و طلاق و اصل عدم تبرع مندرج در آخرین ماده، برای پس از فوت همسر، منظور گردد. از این رو طرح الحاق یک تبصره به ماده (۹۴۸) قانون مدنی در بحث میراث زوجه تقدیم می‌گردد.

رضازاده - کولائی - ناصری پور - جلودارزاده - راکعی - مصوری منش - امانی - طالقانی -
فاطمه خانمی - عدالت - کدیور - حقیقت جو - جلالی زاده - سلیم بهرامی - افخمی -
بت کلیا - حسنونند - شعردوست - افقهی - شکوری - شایسته - بهرامی - ندیمی -
نعمی پور - وهابی - حسینی (بختورد) - سعادی جهرمی - جماعتی - امرا... محمدی -

سیدآبادی - هاشم‌زهی - مهرپرور - شیرزاد - نظری - رضوی (نائین) - سیدامرا...
 موسوی - ناروئی - خوشرو - خانزادی - موسوی (تبریز) - علیخانی - زحمتکش -
 حسینی نسب - میرزا کوچکی - موسوی جهان‌آباد - باقر امامی - مرادی - سیدافضل
 موسوی - گل‌باز - مزروعی - خلیلی - آرمن - عبائی خراسانی - موسوی اجاق - شاه‌رخی -
 کاظمی - تاجرنیا - سازگارنژاد - صفایی - قوامی - وحیدی - کامبوزیا - محتشمی‌پور -
 نوری - ذوالقدر - عظیمی - میدری - سیدناصر موسوی - روستا - نوش‌آبادی - امینی -
 غلامحسین آقائی - رحمانی خلیلی - ذاکری - انصاری‌راد - جبارزاده - محمد قمی -
 ناصر خالقی - شکوری‌راد - سلیمانی - بهاروند - پورفاطمی - صابری - برزگر -
 حسین‌زاده - یثربی - فیادی - طلائعی نیک - صفائی فراهانی - محجوب - شکیبی -
 خامنه‌ای - حداد عادل - حضرتی - داویدیان - خسته‌بند - ادب - عباسپور - رمضانپور -
 کوزه‌گر - موسوی کرج - شیخ - هادی‌زاده - طباطبائی - صدیقی - علی حسینی - رعیت -
 سیدمحمد رضا خانمی - پورنجانی - حسن‌زادگان.

طرح الحاق یک تبصره به ماده (۹۴۸) قانون مدنی

مصوب ۱۳۰۷

ماده واحده - یک تبصره به ماده (۹۴۸) قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷/۲/۱۸ به شرح
 زیر الحاق می‌گردد:

تبصره - زوجه می‌تواند در صورت مطالبه، اجرت‌المثل ایام زندگی مشترک خود را
 از ماترک زوج متوفی با جلب نظر کارشناس و با رعایت بند (الف) تبصره (۶) قانون اصلاح

مقررات مربوط به طلاق مصوب ۱۳۷۱/۸/۲۸ مطالبه کند.

مواد (۲۶۵)، (۳۰۱)، (۳۰۲)، (۳۳۶)، (۹۴۶)، (۹۴۷) و (۹۴۸) قانون مدنی

ماده ۲۶۵ - هرکس مالی به دیگری بدهد ظاهر در عدم تبرع است بنابراین اگر کسی چیزی به دیگری بدهد بدون اینکه مقروض آن چیز باشد می تواند استرداد کند.

ماده ۳۰۱ - کسی که عمداً یا اشتهاً چیزی را که مستحق نبوده است دریافت کند ملزم است که آن را به مالک تسلیم کند.

ماده ۳۰۲ - اگر کسی که اشتهاً خود را مدیون می دانست آن دین را تأدیه کند حق دارد از کسی که آن را بدون حق اخذ کرده است استرداد نماید.

ماده ۳۳۶ - هرگاه کسی بر حسب امر دیگری اقدام به عملی نماید که عرفاً برای آن عمل اجرتی بوده و یا آن شخص عادتاً مهبیای آن عمل باشد عامل مستحق اجرت عمل خود خواهد بود مگر اینکه معلوم شود که قصد تبرع داشته است.

ماده ۹۴۶ - زوج از تمام اموال زوجه ارث می برد لیکن زوجه از اموال ذیل :

۱ - از اموال منقول از هر قبیل که باشد.

۲ - از ابنیه و اشجار.

ماده ۹۴۷ - زوجه از قیمت ابنیه و اشجار ارث می برد و نه از عین آنها و طریقه تقویم آن است که ابنیه و اشجار با فرض استحقاق بقاء در زمین بدون اجرت تقویم می گردد.

ماده ۹۴۸ - هرگاه در مورد ماده قبل ورثه از اداء قیمت ابنیه و اشجار امتناع کند زن می تواند حق خود را از عین آنها استیفاء نماید.

قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۲۱

ساده واحد - از تاریخ تصویب این قانون زوجیهایی که قصد طلاق و جدایی از یکدیگر را دارند بایستی جهت رسیدگی به اختلاف خود به دادگاه مدنی خاص مراجعه و اقامه دعوی نمایند. چنانچه اختلاف فیما بین از طریق دادگاه و حکمین، از دو طرف که برگزیده دادگاهند (آنطور که قرآن کریم فرموده است) حل و فصل نگردید دادگاه با صدور گواهی عدم امکان سازش آنان را به دفتر رسمی طلاق خواهد فرستاد. دفتر رسمی طلاق حق ثبت طلاقهایی را که گواهی عدم امکان سازش برای آنها صادر نشده است، ندارند. در غیر این صورت از سردفتر خاظمی، سلب صلاحیت به عمل خواهد آمد.

تبصره ۱ - نحوه دعوت از حکمین و بررسی صلاحیت آنان به عهده دادگاه مدنی خاص است که آئین نامه اجرایی آن طرف ۲ ماه توسط وزیر دادگستری تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد رسید.

تبصره ۲ - گزارش کتبی مبنی بر عدم امکان سازش یا توجه به کلیه شروط ضمن عقد و مطالب سندرج در اسناد ازدواج جمهوری اسلامی ایران و نیز تعیین تکلیف و صلاحیت سرپرستی فرزندان و حل و فصل مسائل مالی با اعضاء حکمین شوهر و زن سطلقه و همچنین گواهی کتبی سلاست روانی زوجین در صورتیکه برای دادگاه مدنی خاص مشکوک باشد به دادگاه باید تحویل گردد. تبصره ۳ - اجرای صیغه طلاق و ثبت آن در دفتر، موکول به تأدیه حقوق شرعی و قانونی زوجه (اعم از مهریه، نفقه، جهیزیه و غیر آن) بصورت نقد می باشد مگر در طلاق خلع یا بیارات (در حد آنچه بذل شده) و یا رضایت زوجه و یا صدور حکم قطعی اعسار شوهر از پرداخت حقوق فوق الذکر.

تبصره ۴ - در طلاق رجعی گواهی کتبی اسکان زوجه مطلقه در منزل مشترک تا پایان عده الزامی است. و در صورت تحقق رجوع، صورتجلسه طلاق ابطال و در صورت عدم رجوع در سهلت مقرر، صورتجلسه طلاق تکمیل و ثبت می گردد، صورتجلسه تکمیلی طلاق با اعضاء زوجین و حکمین و عدلین و سردفتر و مهر دفترخانه معتبر است.

تبصره ۵ - دادگاه مدنی خاص در سواتق لزوم می تواند از بین بانوان واجد شرایط قانون شرایط انتخاب قضات مشاور زن داشته باشد.

تبصره ۶ - پس از طلاق در صورت درخواست زوجه مبنی بر سطلابه حق الزحمه کارهایی که شرعاً بعهدہ وی نبوده است، دادگاه بدو از طریق

تصالح نسبت به تأمین خواسته زوجه اقدام می‌نماید. و در صورت عدم امکان تصالح، چنانچه ضمن عقد یا عقد خارج لازم، در خصوص امور مالی، شرطی شده باشد طبق آن عمل می‌شود، در غیر این صورت، هر گاه طلاق بنا به درخواست زوجه نباشد، و نیز تقاضای طلاق ناشی از تخلف زن از وظایف همسری یا سوء اخلاق و رفتار وی نباشد، به ترتیب زیر عمل می‌شود:

الف - چنانچه زوجه کارهایی را که شرعاً بعهده وی نبوده، به دستور زوج و با عدم قصد تبرع انجام داده باشد، و برای دادگاه نیز ثابت شود، دادگاه اجرت‌المثل کارهای انجام گرفته را محاسبه و پرداخت آن حکم می‌نماید.

ب - در غیر مورد بند «الف»، با توجه به سنوات زندگی مشترک و نوع کارهاییکه زوجه در خانه شوهر انجام داده و وسع مالی زوج، دادگاه مبلغی را از باب بخشش (نحله) برای زوجه تعیین می‌نماید.

تبصره ۷ - گواهی وجود یا عدم وجود جنین توسط پزشک ذیصلاح و آزمایشگاه مربوطه باید تحویل گردد.

قانون تفسیر تبصره‌های (۳) و (۶) قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق

مصوب مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام

(مصوب ۱۳۷۳/۶/۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام)

موضوع استفساریه:

نظر بداینکه در مورد تبصره‌ی ۳ و ۶ «قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق» که با اصلاحاتی در تاریخ ۱۳۷۱/۸/۲۸ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است، جمعی معتقدند که مستفاد از تبصره ۳ قانون مذکور این است که تمام حقوق زوجه نسبت به زوج اعم از نفقه و جهیزیه و مهر و غیر آن (که اجرت‌المثل خدمات زوجه و نحله که در تبصره ۶ آمده نیز از حقوق زوج است) باید قبل از اجرای صیغه طلاق به زوجه تأدید شود و در حقیقت تبصره ۶ مصداتی برای تبصره ۳ تعیین می‌کند و مکمل آن است.

و جمع دیگر معتقدند که تبصره ۶ مستقل از تبصره ۳ هست و اجرت‌المثل و نحله که در این تبصره آمده پس از اجرای صیغه طلاق یا درخواست مجدد زوج از دادگاه رسیدگی و حکم داده می‌شود و رسیدگی به آنها قبل از اجرای صیغه طلاق وجه قانونی ندارد.

مستدعی است نظریه مجمع تشخیص مصلحت نظام در این خصوص اعلام

گردد.

نظر مجمع تشخیص مصلحت نظام:

ماده واحد - منظور از کلمه «پس از طلاق» در ابتدای تبصره ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق مصوب مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام پس از اجراز عدم امکان سازش توسط دادگاه است، بنابراین طبق موارد مذکور در بند ۳ عمل خواهد شد.

ورود به اداره قوانین شورای تکمیلان

تاریخ ثبت : ۱۳ / /

شماره ثبت :

شماره دفتر کل :

شماره شناسه :

صفحه :

دایره چاپ و تکثیر

دایره قوانین

شماره دفتر کل : ۲۰۱۱
تاریخ تنظیم : ۸۲ / ۱۲ / ۲۲
شماره برگه : ۱
اقدام کننده : شمس